

LEONES 2020

Fanny Topi

Helinä Huotari

Kuvataiteen perusopetus, laajaoppimäärä
päättötyö

Sara Hildén -akatemia

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
Aluksi	3
Lähtökohta	4
Omat tavoitteet	5
Työskentelyprosessi	7
Suunnitteluvaihe	7
Toteutus ja visuaaliset ratkaisut.....	9
Arviointi	14
Valmis teos	15
Teoksen ajatus ja sanoma.....	16
Lisäksi	17
Kuvälähteet	17

Aluksi

Työni on lukuisien leijona aiheisten hahmotelmieni joukosta koottu kokonaisuus ja niiden kaikkien kulminaatio. Se toimi omana itsetutkiskelun prosessinani leijona aiheen ympärillä ja sen kautta. Olen tehnyt teoksen puhtaasti itseäni ja 11 vuotista kuvataidekoulu-aikaani ajatellen. Sen tarkoituksena ei ole välittää mitään tiettyä sanomaa ulkopuoliselle katsojalle, sillä sen varsinainen merkitys muodostuu minulle itselleni henkilökohtaisella tasolla.

Pidän teosta tähänastisista töistäni parhaimpana ja tietenkin toivon sen olevan näyttävä myös katsojan mielestä. Haluan, että jokainen voi tehdä siitä vapaasti omia tulkintojaan. Perimmäisenä tarkoituksena on saada herätettyä tunteita ja pysäyttää katsoja tarkastelemaan teosta tarkemmin. Jollei muuta, niin ihmetystä aiheen valinnan ja merkitysten suhteen.

Teos muovautui pitkälti intuition pohjalta, sillä minulla ei ollut alkuun mitään näkemystä lopullisesta kokonaisuudesta. Siitä tuli sen näköinen kuin mikä tekohetkellä tuntui oikealta. Tyyllilleni ominaisesti suunnitelmat muuttuivat tekoprosessin edetessä ja teos sai tuon tuosta uusia vivahteita. Joka kerta, kun työstin taulua tuli mieleeni jotain uutta lisättävää tai muutettavaa. Tämä osoittautui erityisen haasteelliseksi, kun oli lopulta aika siirtyä suunnittelusta maalaamiseen, sillä silloin täytyi tehdä pysyviä valintoja.

Lähtökohta

Työni aihe oli jo alusta asti selvillä, sillä leijona tuntui ainoalta oikealta vaihtoehdolta päättötöykseni. Aihe on kulkenut mukani koko 11 vuotta kestäneiden taideopintojeni ajan niin akatemiassa ja koulussa kuten vapaa-ajalla tekemissäni töissä. Saadessani vapaat kädet, on omavalintainen aihe kohdallani ollut aina miltei ennalta arvattava, ja leijona hahmoja onkin tullut tehtyä milteipä jokaisella tekniikalla, jota olen kokeillut. Aihe on toistunut erityisesti kaikissa merkittävimmissä töissäni, esimerkiksi kuudennella vuosikurssilla tekemässäni portfolioissa. Urosleijonan pää majesteettillisine harjoineen ja vangitsevine silmineen on tullut opittua piirtämään jo ulkomuistista ja toimii ikään kuin jonkinlaisena henkilökohtaisena logona. Vuosien varrella on tullut myös kerättyä lukuisia leijona figuureja. Mikään muu aihe ei olisi siis ollut yhtä merkityksellinen tekemäni taiteen kannalta. Kertyneen harjoituksen ansiosta aihe oli myös tuttu ja turvallinen valinta päättötöiksi. Pystyin siis tältä osin varmoin mielin tekemään tätä tähän asti tärkeintä työtäni.

Tekniikan valitseminen taas ei ollut itsestäänselvyys. Syventävinä taideopintoina olin valinnut lähinnä piirustusta ja maalausta, joista itse koen olevani omimmillani juuri piirustuksessa. En kuitenkaan pitänyt sitä teokseeni sopivana tekniikkana, ja valitsin sen sijaan maalauksen, vahvemman ilmaisun kannalta. Piirtäminen tuntui ehkä lisäksi liian arkipäiväiseltä tekniikalta niinkin merkittävälle työlle, jolle on muodostanut suuret odotukset jo pienestä. Merkittävä seikka tekniikan valinnan kannalta oli se, että halusin teoksesta ehdottomasti värillisen. Tämä johtui siitä, että mielestäni mustavalko kuvasta olisi jäänyt puuttumaan juuri tietynlainen voimakkuus ja jäänyt siten jotenkin keskeneräisen oloiseksi. Piirroksen väritys olisi pitänyt toteuttaa värikynillä tai tussilla, jolloin en olisi saanut teoksesta yhtä vaikuttavaa. Lisäksi tusseissa olisi ollut se huono puoli, ettei virheille olisi ollut paljoa varaa.

Ajatuksena oli lähteä kuvaamaan leijonaa aivan eri tavalla kuin mihin olin aiemmin tottunut. Tarkoitus ei ollut muuttaa mitenkään taiteellisesti itse leijona hahmoa verrattuna aikaisempiin töihini, vaan päinvastoin korostaa vuosien varrella kehittyneitä omaa tyyliäni, ja siksi pidättäydyin urosleijonien piirtämisessä. Kysymys oli pikemminkin sellaisen teoksen tekemisestä, joka tekisi kunniaa kaikille aikaisemmille leijona aiheisille teoksilleni, mutta joka olisi samalla erilainen ja paras versio lempi aiheestani. Lähtökohtana olivat tietysti kaikki aikaisemmat työni, mutta pääsääntöisesti omat suunnitteluvaiheessa tekemäni hahmotelmat. Hain lisäksi inspiraatiota netin kuvahausta.

Omat tavoitteet

Vuosi tuntui alkuun todella pitkältä ajalta, mutta alettua teoksen suunnittelun huomasi, ettei ajatuksella tehty työ olisi mikään läpihuutojuttu. En asettanut itselleni mitään perusteellista viikkoaikataulua, mutta tiesin milloin suurin piirtein tulisi olla valmis kunkin työvaiheen kanssa. Tiedän tapaavani jättää hommat yleensä viime tippaan, mutta siten, että saan ne aina valmiiksi. Asetinkin tavoitteeksi, että työstäisin teosta tasaisesti, jottei se tuottaisi minulle koulun ohella lisästressiä.

Halusin tehdä työn kunnolla ja paneutua ajatuksella työskentelyprosessin jokaiseen vaiheeseen. Piirtämällä tehdyt hahmotelmat syntyivät helposti ja näyttivät hyvältä paperilla. Tärkeimpänä kuvallisena tavoitteena oli saada itse maalaus näyttämään yhtä hyvältä kuin piirrokseni. Se oli samalla oppimisen paikka, sillä tarvitsen maalaustekniikassa vielä harjoitusta. Asettamani oppimistavoitteeni kohdistuivat kuitenkin lähinnä aiheeseen itseensä, sillä halusin oppia lisää itsestäni pohtimalla suhdettani leijona-aiheeseen työn lomassa.

Kaiken kaikkiaan tavoitteenani oli saada tehtyä kaikki suuret odotukseni täyttävä valmis teos. Toivoin myös oppivani enemmän itsestäni niin taiteentekijänä kuin ihmisenä, sillä

aihe oli niin henkilökohtainen. Halusin tutkia suhdettani leijona aiheeseen ja pysähtyä kunnolla miettimään sen merkitystä minulle.

Kuva 1: Keskenäinen teos mallikuvineen

Työskentelyprosessi

Suunnitteluvaihe

Työskentely alkoi teoksen suunnittelusta, joka oli itsessään pitkällinen ja verkkaisesti etenevä prosessi ja johon käytin kaiken mahdollisen aikataulun puitteissa käytettävän ajan. Aloitin suunnittelun jo vuoden 2019 toukokuussa, jolloin punnitsin jo mahdollisia toteutustapoja. Nämä ideat jäivät hautumaan kesän ajaksi, kunnes palasin niiden pariin taas elokuussa. Aiheen ollessa jo heti valmiina olisi voinut luulla lopullisen teoksen hahmottuneen melko nopeasti. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Materiaalia oli jopa liiaksi, ja koska tarkoituksena oli lähteä kuvaamaan leijonaa uudella tavalla, tuntui kuin ei olisi ollut mitään mistä aloittaa.

Ensimmäiset pari kuukautta kuuluivat piirrellessäni leijonia työpäiväkirjaan inspiraation syntymisen toivossa. Aika kuluu nopeasti, kun on hauskaa ja näin jälkeenpäin tarkasteltuna voin helposti sanoa juuri suunnitteluvaiheen olleen minulle mieluisinta. Ehkäpä siksi, että se oli rentoa ja helppoa. Nautin suuresti siitä, miten ei ollut kiire tuottaa tulosta. Aktiivinen ideointi tuotti lopulta myös tulosta ja työpäiväkirjani täyttyi niin kuvallisista kuin kirjallisista suunnitelmista.

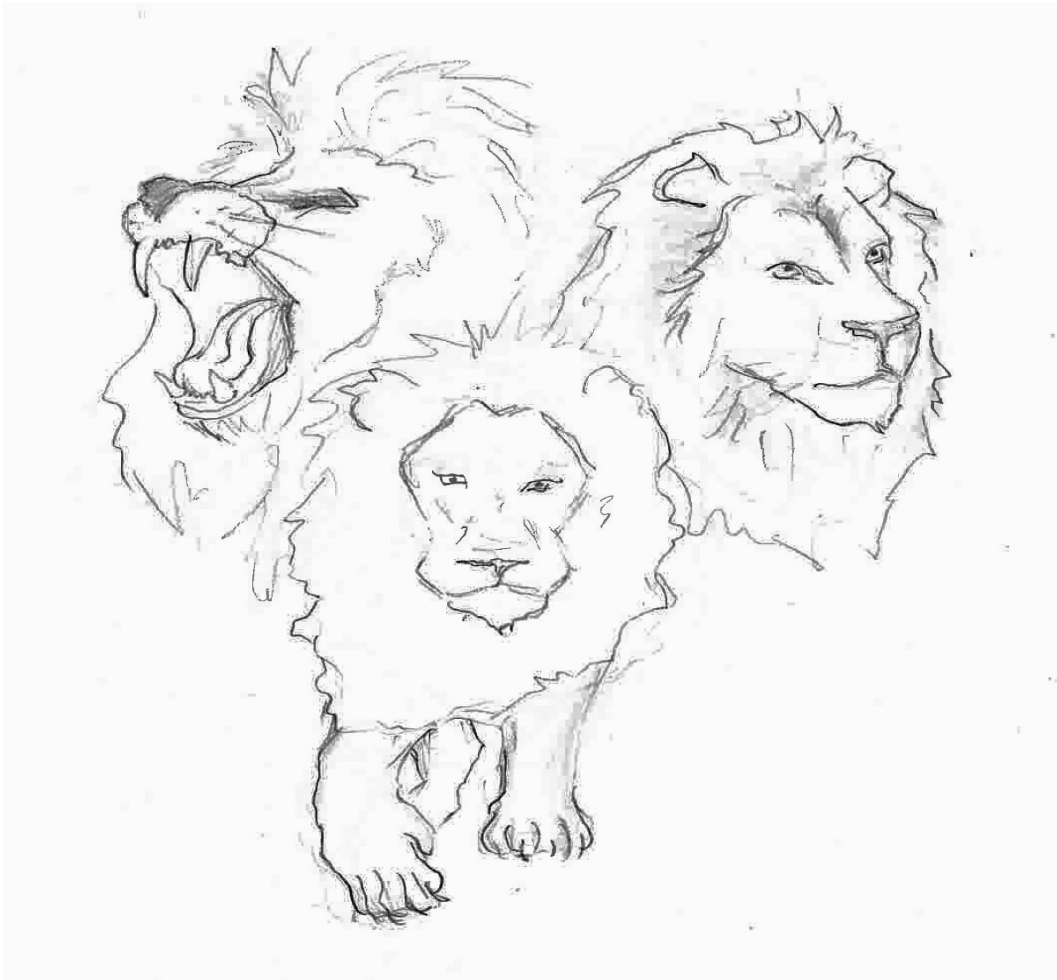
Alkuun piirsin vain yksittäisiä leijonia ja suunnitelmissani oli tehdä vain yksi, mutta sitäkin näyttävämpi urosleijona saaliin näkökulmasta kuvattuna. Suurin osa ensimmäisistä hahmotelmistani onkin tehty tämän ajatuksen pohjalta. Useamman hahmotelman jälkeen ja etsittyäni pitkään oikeaa perspektiiviä, sain lopulta 9.10.19 valmiiksi kaikki omat kriteerini täyttävän luonnoksen. Omien sanojeni mukaan: ”Todella onnistunut. Mukana melkeinpä kaikki haluamani ja ennemmin hahmottelemani yksityiskohdat”. Piirros oli vaikuttava ja hyvännäköinen, mutta ehkä liiankin tyypillinen kuvaus leijonasta, ottaen huomioon, että halusin varta vasten lähestyä aihetta eri lailla kuin aikaisemmin.

Ajatus siitä, että leijonia olisi useampi oli työpäiväkirjamerkinnöistäni päätellen hautunut jo jonkin aikaa ennen kuin 30.10.19 innostuin asiasta todella ja piirsin lopullisen teoksen ensimmäisen luonnoksen. Se osoittautui niin hyväksi, että päädyin lopulta käyttämään sitä tehdessäni sapluunaa maalausta varten. Aiemman suunnitelman mukainen, erityisen hyvin onnistunut luonnos ei kuitenkaan mennyt hukkaan. Se itseasiassa toimi pohjana, johon vain lisäsin kaksi muuta leijonan päätä. Se päätyi sellaisenaan lopullisen sapluunan malliksi.

Kuva 2: Alkuperäisen suunnitelman mukainen luonnos

Kuva 3: Lopullisen teoksen luonnos

Toteutus ja visuaaliset ratkaisut

Maalaaminen ei tekniikkavalintana todellakaan ollut itsestäänselvyys. Tämä käy ilmi Työpäiväkirjaan kirjoittamastani kommentista: ”En ole enää varma haluanko maalata kuvaa, sillä inspiroidun yhä enemmän mallikuvia katsellessani tekemään teoksesta mustavalkoisen”. Tämä tarkoitti lähinnä, että olin niin tyytyväinen lyijykynällä tekemiini luonnoksiin, että pelkäsin etten kykenisi maalaamalla yhtä tyydyttävään lopputulokseen.

Suunnitteluvaiheessa tekemissäni hahmotelmissa huomasin, että leijonahahmot kannatti tehdä mahdollisimman yksinkertaisesti parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi. Tulin siis jo varhaisessa vaiheessa siihen tulokseen, että haluaisin säilyttää leijonissa tietyn tyyppisen sarjakuvamaisuuden ja sen kautta oman taiteellisen kädenjälkeni, tarkoittaen, ettei minulla milloinkaan ollut tarkoitus tehdä leijona hahmoista täysin todenmukaisia ja luonnollisia. Teokseni eivät koskaan olekaan kuvanneet täysin luonnollisia tai anatomialtaan todenmukaista leijonaa. Maalaus osoittautui tämän osalta oikeaksi tekniikka valinnaksi, sillä maalaustyylini on melko suurieleistä.

Yhtenä ideana oli yhdistää maalaaminen ja piirtäminen siten, että olisin tehnyt teoksen ääriviivat tussilla. Kokeilin tätä käytännössä lopullisesta teoksesta tekemäni toisen, värillisen luonnoksen kohdalla, eikä lopputulos vaikuttanut hassummalta. En kuitenkaan tullut hyödyntäneeksi tätä ideaa varsinaisessa työssäni, sillä en nähnyt sitä tarpeelliseksi maalauksen valmistuttua.

Varsinaisen teoksen työstäminen alkoi pohjan maalaamisella mustaksi. Taustan väri oli myös pohtimisen paikka ja punnitsinkin monia erilaisia vaihtoehtoja. Valitsin kuitenkin mustan värin sen dramaattisuuden vuoksi. Pohjan kuivuessa, hahmottelin leijonat lopullisen teoksen kokoiselle paperille heijastamalla luonnosten ääriviivat siihen piirtoheittimellä. Tästä tehtiin sapluuna maalaamista varten, sillä halusin varmistaa mahdollisimman terävät ääriviivat sarjakuvamaisuuden säilyttämiseksi.

22.1.20 alkoi viimein teoksen todellinen maalaaminen. Työpäiväkirjan merkintöjen mukaan alku ei vaikuttanut kovin lupaavalta. Työn edetessä huomasin kuitenkin, miten maalaaminen kävi yhä luontevammaksi ja työ eteni tasaisesti kerta kerralta. Tätä työprosessin pisintä vaihetta kesti kokonaisuudessaan noin 8 kuukautta. En kuitenkaan työstänyt teosta tasaisesti tänä aikana, vaan kevään erikoisjärjestelyiden vuoksi maalaamiseen tuli monen kuukauden mittainen väli. Sain teoksen silti hyvissä ajoin elokuun alussa valmiiksi ja aloitettua portfolion teon.

Kuva 4: Sapluuna

Kuva 5: Keskimmäisen leijonan kasvat työn alla

Kuva 6: Tassujen maalaus

Arviointi

Omien maalaustaitojeni epäily ja lopputuloksen jännittäminen osoittautui turhaksi. Työskentely oli pitkälti itsenäistä, enkä tarvinnut opastusta esimerkiksi maalausteknisissä asioissa. Työnteko eteni tasaisesti omalla painollaan ja koko prosessi tuntui jotenkin luontevalta.

Koko työprosessin aikana ei esiintynyt mitään varsinaisia ongelmia, sillä itse maalaaminen sujui yllättävän hyvin ja olin tyytyväinen tulokseeni. Ainoa mainittava hankaluus oli juuri aikatauluttaminen. Ilman sen tarkempaa aikataullista suunnitelmaa, johtuen kevään erikoisjärjestelyjen, oli vaikea löytää motivaatiota ryhtyä maalaamaan tai kirjoittamaan portfolioa. Saatuani aletuksi huomasin kuitenkin, miten nopeasti uppouduin työn tekemiseen. Vietin maalauksen parissa useamman tunnin kerrallaan, mikä oli selkeäsi minulle itselleni paras tapa työstää teosta.

Olen yllättynyt, kuinka hyvin motivaatiota lopulta aina löytyi ja vielä niin, että sain tehtyä kaiken ajoissa. Ei tullut edes pahemmin kiire. En kokenut minkäänlaista ylimääräistä stressiä, mikä oli yllättävää, kun kyseessä sentään oli tämän kokoluokan työ. Uskon, että se oli pitkälti joustavan suunnitelman ja tietenkin kevään erityisjärjestelyiden tuoman lisääjän ansiota.

Valmis teos

Pitkän työprosessin jälkeen työn valmistuminen tuntui miltei absurdilta. Maalatessa oli löytynyt koko ajan jotain pientä korjattavaa. Pieniä muokkauksia muun muassa varjostukseen ja rajauksiin tuli tehtyä tuon tuosta, vaikkei itse kokonaisuus enää loppua kohden paljoo muuttunut. Lopuksi oli siis vain päätettävä, että teos on valmis ja etten koskisi enää mihinkään. Saavutin päätavoitteeni 30.8., kun sain viimeistelyt tehtyä ja teoksen viimein valmiiksi.

Pidän työtä ja sen valmistumista suurena onnistumisena. Olen saanut varmuutta maalaamiseen ja osoitettua itselleni, että saan luotua siveltimellä kaunista ja vakavasti otettavaa taidetta. Olen maalannut vuosien saatossa paljon, mutta en ole koskaan pitänyt maalauksia parhaimpina töinäni. Onnistuin mielestäni hyvin värien valinnassa sekä niiden hyödyntämisessä valon ja varjojen luomisessa. Teoksen värimaailma on kaikin puolin vaikuttava. Musta väri saa kellertävät leijonat korostumaan taustastaan. Se lisää myös kuvan sarjakuvamaisuutta.

Valmis teos on värimaailmaltaan harmoninen ja juuri siksi toimiva. Leijonien kasvojen varjot eivät korostu liikaa ja kaikki kolme päätä muodostavat ehyen kokonaisuuden. Teos on sarjakuvamaisen selkeä piirteinen ja yksinkertaistus todellisesta eläimestä, eli juuri tyylilleni ominainen. Leijonat eivät ole täysin realistisia, mutteivat myöskään aivan karikatyyrisiä. Sain mielestäni oivallisesti yhdistettyä kaikki suunnitteluvaiheessa esille nousseet ideat ja koottua niistä monipuolisen kokonaisuuden. En tarkoituksella lähtenyt korostamaan turkkia tai edes harjan karvoja. Kahden taaimmaisen leijonan harjakset ovat selvästi luonnottoman selkeä rajaiset, mutta aivan tarkoituksella.

Teoksen ajatus ja sanoma

Luonnoksen valmistuttua, yritin kovasti miettiä teoksen sanomaa ja mitä halusin sillä viestittää. Alun perin ajatuksena oli hyödyntää leijonan jo olemassa olevaa symboliikkaa. Peto-saalisasetelmassa sanoma olisi koskenut valtaa ja vallankäyttöä. Se olisi ollut kuitenkin liian yksipuoleinen ja tavallinen näkökanta itselleni henkilökohtaisesti merkitykselliseen aiheeseen. Halusin teoksen loppujen lopuksi kuvaavan jollain tavalla itseäni ja suhdettani leijona-aiheeseen.

Ajatus useamman kuin yhden leijonan piirtämisestä oli merkittävä käännekohta, sillä siten sain toteutettua niin leijonan kuvaamisen aivan uudella tavalla kuin tehtyä siitä oman näköiseni ja itselleni merkityksellisen. Kolmipäinen leijonahahmo on oman mielikuvitukseni tuote eikä luonnollinen, luonnollisessa ympäristössä elävä olento. Tarkemmassa tarkastelussa löysin työstäni yhtymäkohtia muihin kiinnostuksen kohteisiini sekä merkityksellisiä yksityiskohtia. Kolmipäinen eläinhahmo on nimittäin tuttu antiikin mytologiasta ja itseäni pisti silmään, kuinka leijonien päät muodostavat ikään kuin sydämen.

En ole ikinä pystynyt selittämään kiintymystäni leijonaan muuta kuin, että koen sen kai jonkinlaisena voimaeläimenäni. Tekemäni päättötyö on paras tulkinta suhteestani leijona-aiheeseen, sillä en vieläkään osaa pukea sitä sanoiksi, mutta koen onnistuneeni vangitsemaan jotain olennaista tästä suhteesta teokseeni. Kukin leijonan pää on oma yksilönsä, mutta jättämällä piirtämättä kahden muun vartalot, vaikuttaa siltä kuin ne olisivat kaikki yhtä ja samaa olentoa. Tämä on mielestäni teokseni monitulkintaisuuden ydin. Se kuvaa jollain lailla minua itseäni ja aiheeni moniulotteisuutta.

Lisäksi

Kuvalähteet

<http://clipart-library.com/images/8iAbqorBT.jpg>

https://i.ndtvimg.com/i/2015-06/lion-generic_650x400_41433189668.jpg

https://static.dw.com/image/15773975_304.jpg